

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Kavandatavad muudatused müügipakendisse pakendamata toidu toidualases teabes

Hellika Kallaste
toiduohutuse osakond

02.11.2022

Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse jaekaubandusettevõttes, sealhulgas toitlustusettevõttes, tarbijale üleantava toidu toidualase teabe esitamise nõuded:

1. Lahtiselt müüdav toit

nt värsked puuviljad, saiakesed, toitlustusasutuses serveeritav praad või supp

2. Tarbija soovil müügikohas pakendatav toit

nt kaupluses kaasamüüdav salat, kaasaostetav praad

3. Müügikohas tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toit

nt kaupluses vahetult müügiks pakendatud salat ja singiviilud

Kavandatavad muudatused

1. Tarbija juuresolekuta müügikohas vahetult müügiks pakendatud toidu **koostisosade** ja **toitumisalase teabe** esitamine
2. Põhilise koostisosana kasutatud liha **päritolu** esitamine lahtiselt müüdava ja tarbija soovil pakendatava toidu puhul
3. Lahtiselt müüdava alkohoolse joogi **alkoholisisalduse** esitamine
4. Kohustuslik **toidualane teave** toidu **ümberjagamisel** lõpptarbijale

1. Tarbija juuresolekuta müügikohas vahetult müügiks pakendatud toit

Nt kaupluse tagaruumis pakendatud toit, toitlustusettevõttes varem pakitud ja samas ettevõttes tarbijale müügiks pakutav toit

Mis?

Toidu **koostisosade** ja **toitumisalase teabe** esitamine

Kus?

Vahetult toidu juures või toidu müügikohas toidu pakendil, sellele lisatud märgistusel või füüsilise vahendi kaudu (nt silt)

1. Tarbija juuresolekuta müügikohas vahetult müügiks pakendatud toit

1. Toidu koostisosad

Arvestades määruse (EL) nr 1169/2011 art 19 erandeid

2. Toitumisalane teave 100 g või 100 ml kohta:

Energiasisaldus (kJ/kcal)

Rasvad (g)

Millest küllastunud rasvhapped (g)

Süsivesikud (g)

Millest suhkrud (g)

Valgud (g)

Sool (g)

Arvestades määruse (EL) nr 1169/2011 V lisa erandeid

Miks on muudatused olulised?

Koostisosade esitamine

- Rahvatervise, sh toiduohutuse edendamine
- Suureneb tarbijate teadlikkus toidu koostise kohta
- Täpsem märgistus annab toiduallergikutele suurema kindlustunde ka müügipakendisse pakendamata toitu ostes ja süües
- Alati ei pruugi teenindajat läheduses olla, et vastavat infot suuliselt küsida

Toitumisalane teave

- Rahvatervise edendamine
- Toitumisalane teave võimaldab teha tervist toetavaid valikuid ka siis, kui süüakse väljas või ostetakse toitu kaasa
- Suureneb tarbijate teadlikkus toidu energiasisalduse ja toidus sisalduvate toitainete kohta
- Julgustab ka pakendamata toitu reformuleerima ning pakkuma madalama kalorsusega toite

2. Lahtiselt müüdav ja tarbija soovil pakendatav toit

Nt toitlustusasutuses serveeritavad road, kaupluses kaasaostetavad road

Mis?

Toidu **põhilise koostisosana** kasutatud **liha*** päritolu esitamine

*veise-, sea-, kitse-, lamba- ja linnuliha

Toidu põhiline koostisosa – toidu koostisosa, mis moodustab rohkem kui 50% sellest toidust või mida tarbijad tavaliselt seostavad selle toidu nimetusega

Põhilise koostisosana kasutatud liha päritoluriik – looma kasvatamise koht, kellelt liha on saadud

Kus?

Vahetult toidu juures või toidu müügikohas füüsilise vahendi kaudu

Miks on oluline?

Toidu põhilise koostisosana kasutatud liha päritolu esitamine

- Aus konkurents, aitab vältida eksitamist
- Võimaldab teha teadlikke valikuid ning eelistada kohalikust toorainest valmistatud toitu
- Võib soodustada kodumaise liha nõudluse suurenemist (positiivne mõju toidu varustuskindlusele, toidujulgeolekule)
- Edendab kestlike toidusüsteemide arengut, sh lühikeste tarneaahelate teket ja toidu tarneaahela läbipaistvuse suurendamist
- Võimaldab hinnata mõju keskkonnale ja valida väiksema keskkonna jalajäljega toitu

3. Lahtiselt müüdav alkoholne jook

Nt toitlustusettevõttes müüdav vaadiõlu ja -siider

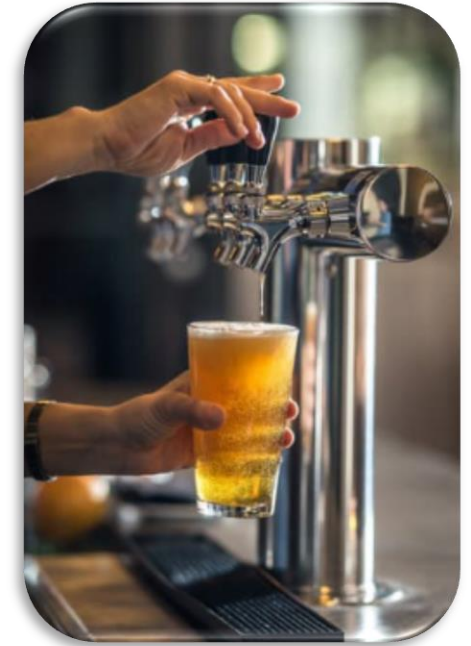
Mis?

Alkoholse joogi **etanoolisisalduse** esitamine **mahuprotsentides** (% vol)

Sellele võib eelneeda sõna „alkohol“ või lühend „alk“ või „alc“

Kus?

Toidu müügikohas füüsilise vahendi kaudu

Miks on oluline?

Alkoholise joogi etanoolisisalduse esitamine mahuprotsentides

- Aitab edendada rahvatervist
- Paranevad võimalused teha informeeritud ostuotsuseid
- Panustab tervislikumat käitumist soodustava keskkonna loomisse
- Aitab kujundada sotsiaalset arusaama alkoholi kahjulikust mõjust tervisele
- Võib soodustada riskikäitumise vähendamist

4. Toidualane teave ümberjagatava müügi pakendisse pakendamata toidu kohta

Toidu ümberjagamine - protsess, mille puhul tarbimiskõlbulik toidu ülejääk, mis muidu võib raisku minna ja visatakse ära, kogutakse kokku ja jagatakse inimestele, eelkõige abivajajatele ([2017/C 361/01](#))

Mis?

1. toidu nimetus
2. teave allergiat või talumatust põhjustada võiva koostisosa või aine kohta
3. toidu annetaja või annetatud toidu vastuvõtja nimi ja kontaktandmed
4. mikrobioloogiliselt kiiresti rikneva toidu puhul hoiatus „tarbi kohe“ või muu samatähenduslik viide.

Kus?

Vahetult toidu juures või toidu üleandmise kohas füüsilise vahendi kaudu

4. Toidualane teave ümberjagatava müügipakendisse pakendamata toidu kohta

Erandid

1. teave allergiat või talumatust põhjustada võiva koostisosa või aine kohta
→ ei pea esitama, kui toidu nimetus viitab otseselt allergiat või talumatust põhjustada võivale koostisosale või ainele
2. toidu annetaja või annetatud toidu vastuvõtja nimi ja kontaktandmed
→ ei pea esitama, kui toidu annetaja annab toidu üle vahetult lõpptarbijale

Üleminekuaeg ja hetkeseis

Üleminekuaeg 2 aastat

- v.a ümberjagatava toidu kohta esitatava toidualase teabe nõuded
(jõustumine eeldatavalt 2023. a I-II kvartalis)

Hetkeseis

- määruse muudatuse eelnõu on menetlemisel (juriidiline ekspertiis pooleli)

MAAELUMINISTEERIUM

Hellika Kallaste

hellika.kallaste@agri.ee